

EMBCB-17/2010.
(EMBCB-17/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottságának**
2010. szeptember 7-én, kedden, 14.00 órakor
a Képviselői Irodaház V. emelet 528. számú tanácstermében
megtartott üléséről

A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

Elnöki bevezető

DR. LUKÁCS TAMÁS (KDNP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Sok szeretettel köszöntöm a minisztériumi tisztségviselőket, az Állami Számvevőszék megjelent képviselőit. *(Kubatov Gábor megérkezik.)*

A jegyzőkönyv számára elmondom a helyettesítési rendet: Ékes Ilonát helyettesíti Varga László képviselő úr, Kubatov képviselő urat már nem kell helyettesíteni, mert megérkezett. Nyakó István képviselő úr Baracskai József képviselő urat, Gajda képviselő úr Kővári János képviselő urat, Gulyás képviselő úr pedig Wittner képviselő asszonyt helyettesíti, én pedig Csöbör Katalint képviselő asszonyt helyettesítem. Ilyetén megállapítom, hogy a bizottság a helyettesítésekkel együtt határozatképes. *(Csöbör Katalin megérkezik.)*

A kiküldött napirendhez képest az ülés megkezdéséig írásban három javaslat érkezett. Napirendre vételt kér Nyakó István a kiküldött írásos anyag szerint a Magyar Szigeten történekről, Gaudi-Nagy Tamás a 2010. július 4. napján történt eseményekről, illetve Gaudi-Nagy Tamás, bár a napirendi pontot nehéz pontosan meghatározni, de tartalma szerint a Budaházy György elleni eljárás kapcsán kéri a napirendre vételt. *(Lendvai Ildikó megérkezik.)*

Szavazás a napirendről

A Házsabály szerint a napirendre vételről vita nélkül határozunk. Aki egyetért azzal, hogy a Magyar Szigeten történekről a határozati javaslattal együtt napirendre kerüljenek, kérem, emelje fel a kezét! *(Szavazás. – 5 igen szavazat.)* Ki nem ért egyet? *(Szavazás. – 2 nem szavazat.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás. – 9 tartózkodó szavazat.)* A bizottság nem veszi napirendre.

A 2010. július 4-ei tüntetésekkel kapcsolatos javaslatot a bizottság kívánja-e napirendre venni? Aki egyetért, kérem, szavazzon! *(Szavazás. – 3 igen szavazat.)* Ki nem kívánja napirendre venni? *(Szavazás. – 7 nem szavazat.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás. – 6 tartózkodó szavazat.)* A bizottság nem veszi napirendre.

Aki egyetért azzal, hogy a Budaházy György elleni eljárást a bizottság megtárgyalja, a Házsabály szerint szavazunk. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Tisztelt elnök úr, nem fogalmaz pontosan.)* Bocsánat, miután a javaslat nincs megfogalmazva... *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: És társai...)* Kétségtelen tény, képviselő úr, jegyzem a megjegyzéseit, írni, olvasni tudó ember lévén, de a másfél oldalban nincs megjelölve a tárgy. Tartalma szerint a Budaházy György elleni eljárásról van szó... *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: És társai!)* Megegyeztünk, Budaházy György és társai elleni eljárás a tárgya. Máskor szíveskedjék a tárgyat megjelölni, és akkor nincs vita. Köszönöm szépen.

Tehát, miután vita nincs, aki a Budaházy György és társai elleni eljárást napirendre kívánja venni, emelje fel a kezét! *(Szavazás. – 3 igen szavazat.)* Ki nem kívánja napirendre venni? *(Szavazás. – 5 nem szavazat.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás. – 8 tartózkodó szavazat.)* Köszönöm szépen.

Tehát maradt a napirend a kiküldött írásos javaslat szerint. Aki elfogadja a napirendet, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás. – 10 igen szavazat.)* Ki nem fogadja el? *(Szavazás. – 3 nem szavazat.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás. – 3 tartózkodó szavazat.)* 3 nem és 3 tartózkodó szavazattal a bizottság a kiküldött meghívó szerint a napirendet elfogadta.

Egyebek

Az Egyebek következik. *(Jelzésre:)* Gaudi-Nagy Tamás képviselő úré a szó.

Felvetések, vélemények

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr.

Igazából az eddigi bizottsági gyakorlatból számomra kiderült, egy olyan gyakorlat mégis meghonosodott, hogyha a Házsabály szerint valóban vita nélkül dönt a bizottság a napirendi javaslatokról, legalább az Egyebek napirendi pont keretében azért legalább a jegyzőkönyv kedvéért röviden meg lehet indokolni élő szóban is ezt a napirendi előterjesztést. Mivel az Egyebek közé úgymond belefér egy ilyen javaslat, én élnék ezzel a lehetőséggel, és röviden, tényleg ésszerű időkeretben mind a két témáról beszélnék.

Itt a bizottság most meghozta a döntését, és hol több, hol kevesebb tartózkodással, a július 4-ei ügyben több nem szavazattal, Budaházy György ügyében kevesebb nem szavazattal, de végül is elvetette azt, hogy napirendre kerüljenek ezek az ügyek. Külön venném ezeket.

A július 4-i tüntetés elleni erőszakos rendőri fellépés témája nem először kerülne a bizottság napirendjére. Amióta ez az esemény megtörtént, azóta ezt minden alkalommal meg fogom tenni. Ezúttal jelzem a jegyzőkönyv és a tisztelt bizottsági tagok számára, hogy ezt minden alkalommal meg fogom tenni az elkövetkező ciklusban, egészen addig, amíg remélem, előbb-utóbb ez az álláspont, ami most meghonosodott, meg fog változni. Ez az ügy is és a Budaházy György és társai elleni politikai koncepciós per ügye is, mind a kettő abszolút vaskosan emberi jogi ügy. Úgy gondolom, az emberi jogi bizottság nagyon súlyos szereptévesztésbe kerül, ha azt gondolja, hogy lényegében úgymond nem az elnök által előterjesztett egyetlenegy napirendi javaslattal sem kellene foglalkoznia, ráadásul különös tekintettel arra, ha ezek az ügyek valóban masszívan alapjogokat, a társadalmi rétegek széles körét érintő ügyeket takarnak.

A július 4-ei ügy gyülekezési jogi és egyben egyesülési jogi ügy is, hiszen ott, sokak megdöbbenésére, a rendszerváltást, kormányváltást követően a korábban önkényuralmi időszakban meghonosodott rendőri gyakorlatot folytatta a mostani rendőrség a mostani időszakban, szerintem határozottan tévesen. Ebben az ügyben a Független Rendészeti Panasztestületben is eljárás van folyamatban, és ennek nyilvánvalóan egyéb büntetőjogi következményei is lesznek. A tény az, rögzítsük le, hogy önmagában az, hogy zöld pólóban, gárda felirattal egy bejelentett békés tüntetésen tartózkodó emberek erőszakos rendőri intézkedések szenvedő alanyaivá válnak, elfogadhatatlan gyakorlat.

Azt szeretném kérni a bizottság tagjaitól, hogy ezt gondolják át. Itt ül Révész Máriusz képviselőtársam, a bizottság tagja Gulyás Gergely, Wittner Mária, Csöbör Katalin, és vállvetve együtt küzdünk a tagtársakkal annak érdekében, hogy a 2006 őszi, véres hatalmi, állami megtorlások, illetve a 2002-2010 közötti időszak egyéb megtorlásai tárgyában megtaláljuk a felelősöket, illetve megállapítsuk a politikai felelősséget. Igazából nagyon fájó érzés azt tapasztalni, hogy messzemenőig tényleg csak az elismerésemet tudom kifejezni képviselőtársaimnak ebben a megfeszített munkában, amelyben az MSZP nem vesz részt, mert úgy emlékszem, Nyakó István képviselőtársunk kutyakomédiának minősített ezt az albizottságot, de számomra az egy kérdés, hogy ezt a folyamatot tovább kellene gondolni, mert ha már Á-t mondunk, akkor mondjunk B-t is, mert a jogsértés nemcsak 2002 és 2010. április 25-e előtt jogsértés, hanem azután is az, tehát szerintem az emberi jogi bizottságnak mind a Házsabályból fakadóan, mind pedig egyfajta morális kötelezettsége, hogy ezzel az üggyel foglalkozzon.

Nyilván nagy illúzióm nincs, mert mit tud tenni egy bizottság? Megtárgyalja, mindenki elmondja a véleményét, erről a nyilvánosság értesül, utána a hatóságok úgyis végzik a saját dolgukat a saját maguk rendjében. Nem hiszem, hogy az ilyen típusú kérdések napirendre vétele mondjuk megrengetné a társadalom bizalmát a kormánytöbbségben vagy a nemzeti együttműködés rendszerével szembeni bizalmat. Éppen az rengeti meg, ha még napirendre sem kerülhetnek ügyek. Ugyanez igaz Budaházy György és társai ügyére,

amelynek még egy olyan dimenzióját tenném szóban hozzá, amelyet, azt gondolom, nem kellően ismer a kormánytöbbség, és ezt kifejezetten tényleg abból a célból teszem, mint a Budaházy György elleni koncepciók ügyekben régóta eljáró védő és egyben jogvédő.

Tehát hivatalból azt a jelenséget tapasztaltam, amely a következőkkel jellemezhető: Budaházy György és társai ellen, tehát 18 emberrel szemben nagyon súlyos gyanút megfogalmazó eljárásról van szó, mely keretében három ember 14 hónapja még mindig előzetesben van, terrorizmus és más egyéb súlyos cselekmények képezik a gyanú tárgyát. Jelenleg az iratismertetés alapján az állapítható meg, hogy ezek a bizonyítékok, amelyeket találtak, még a megalapozott gyanú fenntartására sem alkalmasak, nemhogy az előzetesben való tartásra. Nem kerültek elő olyan bizonyítékok sem, amelyek bármelyik tettességgel gyanúsított személy vagy bármelyik felbujtó közvetlen részvételét igazolnák, de nem megyek bele a részletekbe.

Egy a lényeg: azt tapasztaljuk, hogy valamifajta érdekes, furcsa konglomerátum képződik az igazságszolgáltatás egyes szereplői között, tehát a bíróságok, ügyészségek, az államhatalom részéről a rendőrség, a büntetés-végrehajtási szervek egyfajta furcsa összefogással, határozott meggyőződésük szerint a kormánytöbbség tudta, akarata ellenére egyszerűen fenntartanak ilyen eljárásokat annak érdekében, hogy a saját létjogosultságukat igazolják. Azért mondjuk ki: ennek az eljárásnak a megindítása a Gyurcsány-Bajnai korszak egyik nemkívánatos terméke. Mind a házkutatások, mind a lefoglalások, mind pedig a kényszerintézkedések elképesztően durva jogtiprások sorozatát valósították meg.

Én nem hiába írtam be a napirendi indokolásba azt, hogy ezzel a kérdéssel már nemcsak a Magyar Országgyűlés foglalkozott, mert az Országgyűlés plenáris ülésén a legfőbb ügyész urat interpelláltam ez ügyben, ahol egy elég nehezen elfogadható választ adott, igen sovány többséggel a kormánytöbbségen ment át ez a válasz, de remélem, meg tudom győzni képviselőtársaimat arról, hogy érdemes újragondolni. Bizony, itt a nemzetközi szervezetek közül az Európai Parlament és az Európa Tanács több fóruma foglalkozott már ezzel. Az Európai Parlament a plenáris ülésén, az emberi jogi bizottság ülésén, az Európa Tanács szintén a közgyűlésén, illetve az emberi jogi bizottság ülésén nagyon keményen foglalkozott ezzel az üggyel.

Egyébként a nemzetközi jog definíciói szerint, akármilyen furcsa kimondani – ettől tényleg megborzong az ember, hogy ki kell mondani –, de a nemzetközi jog definíciója szerint Budaházy György és társai politikai fogolyoknak minősülnek, mert ellenük az eljárás azért indult, hogy kivonják őket a forgalomból, a közéleti tevékenységük folytatását abbahagyják. Nagyon durva jogtiprásokat követnek el velük szemben, az eljárási, védekezési jogaik súlyosan sérülnek.

Egy mondat arról, hogy pont a 2002 és 2010 közötti albizottságban hallgattuk meg például a fővárosi BV-intézmény parancsnokát, akinek az időszakában történtek ezek a brutális kínzások és megalázó bánásmódok, például a börtönökben a térdepeltetés, a verések és a többi, ugyanakkor most ő az a BV-parancsnok, aki például az előzetesben lévő gyanúsítottaknak még laptopot sem biztosít a 25 ezer oldalnyi nyomozati irattömeg megtekintésére. Tehát arra hívnám fel a kormánytöbbség figyelmét, hogy itt egyfajta kormányváltásokon átívelő, furcsa hidraként működik egyfajta láthatatlan vagy nem is látható szervezet, amely durván sérti az emberi jogok működését. Ezt szerettem volna előrebocsátani, elmondani.

Egyébként nemhiába hivatkoztam Wittner Máriára, ő most sajnos nincs itt, és igen megbecsült tagja a Magyar Országgyűlésnek – részemről és a Jobbik-frakció részéről is –, aki az első, május 20-ai ülésünkön, egyébként ezt tévesen írtam az írásbeli előterjesztésben, tehát az első emberi jogi bizottsági ülésen ő maga is szót emelt ennek a tarthatatlan helyzetnek a megszüntetése érdekében, és ő maga amellettt tört lándzsát, hogy az igazából egy

elfogadhatatlan helyzet, hogy ezek az eljárások így vannak folyamatban. Ha nagyon röviden és egyszerűen fogalmaznék, ugye, győzött a forradalom, a politikai együttműködési nyilatkozat ezt rögzíti, tehát ezt az Országgyűlés mondta ki, de a forradalmárok vagy a forradalmároknak mondott személyek a börtönökben maradtak, a helyett, hogy helyet cserélnének azokkal, akik ezt az országot ilyen gyalázatos helyzetbe juttatták.

Tehát csak ezt szerettem volna elmondani. Tudom, hogy a jegyzőkönyv kedvéért tettem, de egyben a meggyőzés szándékával, és a következő ülésen talán már változni fog ez a helyzet. Most egyébként bejelentem, hogy szeptember 13-án 18 órakor egy nagyívű tüntetés lesz a Kossuth téren a politikai foglyok elleni eljárások megszüntetése érdekében. Minden képviselőtársamat várom oda szeretettel. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A Magyar Szigetet nem kívánja indokolni, képviselő úr?

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Nem.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Elnézést, csak a jegyzőkönyv számára: miután a jegyzőkönyv rögzítette azt, hogy ön ügyvédként eljár ebben az ügyben, szeretném felhívni a figyelmét, az ügyvédi etikai kódex tiltja, hogy képviselőként eljárjon olyan ügyben, amelyben ügyvédként jár el. Ha ebben vita van közöttünk, semmi gond, akkor én szignalizálok az Ügyvédi Kamarára, és ezt vizsgálják ki.

Tekintettel arra, hogy nemcsak jogszabály az ügyvédi etikai kódex, hanem egyben erkölcsi szabály is, lehet, hogy kicsit furcsa, hogy ez erkölcsi szabály, de az etikai kódexünk miért ne hivatkoznék erkölcsi szabályra? Az ügyvédek esélyegyenlőségét is sértené, ha képviselőként tudunk olyan dolgokat, mert a dolgoknak megvan a rendes és normális rendjük, amit egy jogász igénybe vehet ügyfele érdekében, de az ügyfele érdekében nem veheti igénybe a Magyar Országgyűlés emberi jogi bizottságát. Ha ön nem képviselne ebben az ügyben, akkor természetesen más volna a helyzet, de ön mondta előbb a jegyzőkönyvbe... *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Nem képviselek, félreértette.)* Meg lehet nézni a szó szerinti jegyzőkönyvet, remélem, tudja, mit mond, és utána meg lehet nézni a szó szerinti jegyzőkönyvet, hogy mit mondott. Ha ön ebben az ügyben vagy az ön ügyvédi irodája ebben az ügyben képviselő... *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Nem járok el ebben az ügyben, de mondja még tíz percet, akkor sem járok el ebben az ügyben.)* Akkor azt kell mondani, hogy nem járok el ebben az ügyben. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Akkor szót kérek, és majd elmondom.)* Köszönöm szépen.

Parancsoljon!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm, elnök úr, az érzelmekkel átfűtött szavait, de nagyon örülnék, ha ezek az érzelmekkel átfűtött szavak akkor is felgyúlnának, amikor például a bírók etikai kódexéről kellene beszélni, azon bírákéről, akik ezeket a szerencsétlen embereket 2006 őszén futószalagon nyomták be az előzetes letartóztatásba a legmegalapozottabb körülmények hiányában.

Visszakanyarodva az ügyvédi kérdésre: ebben az ügyben – ha ez félreérthető volt, akkor mindenkitől elnézést kérek – nem járok el, tehát a Budaházy György elleni koncepciós perben, a bizonyos Hunnia csoportos ügyben nem járok el képviselőként, tehát a feltételezést visszautasítom, ennél fogva nem tekintem összeférhetetlennek. Egyébként hozzáteszem, azt sem tekinteném összeférhetetlennek, ha mondjuk adott esetben eljárják, és mint emberi jogász emelnék szót egy olyan ügyben, amelynek az általános kisugárzó ereje nyilván messze meghaladja az adott ügy kereteit. Tehát azt gondolom, erőteljes affinitási hiányt érzek az emberi jogi bizottság részéről, mégpedig azt, hogy be kell ismerni, vannak olyan ügyek, amelyek sajnos bizony döbbenetes jelenségre mutatnak rá.

Egyébként csak egy elemet itt kiemelnék: az előzetes letartóztatás intézménye Magyarországon egészen elképesztő ókori viszonyok között vagy középkori viszonyok – nem is tudom, mit mondjak, mert talán még azok is fejlettebbek voltak – között van, tehát a jelenlegi előzetes letartóztatásban lévő személynek a fegyház fokozatban lévő emberölés miatt elítélt embernél is súlyosabb módon kell elszenvednie a személyes szabadság korlátozását, úgy, hogy közben védekeznie kell, mert joga van a védekezéshez, fel kellene készülnie a saját ügyében, kapcsolatot kellene tartania a jogi képviselőjével és a többi, még ezer dolgot lehetne mondani.

Úgy gondolom, az emberi jogi bizottság akkor járna el jól, és azon az úton kellene járnia, amelyen Balog Zoltán elindította. Itt sokszor idézem Balog Zoltán nevét, aki valóban olyan karakán módon, a legkeményebb Gyurcsány-Bajnai időkben ellenzéki elnökként bizony bátor volt, és napirendre tűzte azokat a kirívó jogsértéseket, amelyek miatt egyébként ez a bizonyos emberi jogi albizottságunk egyáltalán létrejött és dolgozik. Tehát szeretném az elnök úrtól és a többi képviselőtársamtól is azt kérni, egyen biztatni arra, hogy próbáljanak azon az úton járni, amelyen Balog Zoltán elnök úr járt, és ezeket a kérdéseket igenis vegyük napirendre. Csodát úgysem tudunk alkotni, de legalább felelősséget tud mutatni az emberi jogi bizottság az ilyen ügyekkel kapcsolatban, és ki tudja fejezni a nemtetszését, egyáltalán valamilyen irányt tud szabni az emberi jogok magyarországi érvényesüléséhez.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Kubatov Gábor, Révész Máriusz, Nyakó István képviselő urak jelentkeztek.

KUBATOV GÁBOR (Fidesz): Ha nem haragszol, én nem is a témával, hanem a vita stílusával kapcsolatban szeretnék megszólalni, elsősorban Gaudi-Nagy képviselőtársamhoz szeretnék szólni.

Engem megdöbrent, hogy egy önnél idősebb embert, aki parlamenti múlttal rendelkezik, néhány ciklus óta képviselő, milyen stílusban képes megszólítani. Ez a kiabálás ehhez az üléshez teljesen méltatlan dolog. Ez az első dolog. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Ki kiabált?)*

A második dolog: én most ülések óta hallgatok. Itt van egy vitarend: hozzászólás van és nem kiabálás. A kiabálás nagyon sok helyen megy vagy nagyon sok helyen működik, de itt a dolgokat nem viszi előrébb, ezért csak annyit szeretnék a dolgok előremozdítása érdekében kérni, hogy képviselőtársam egyrészt tartózkodjon a modortalanságtól, amit én annak tartok, hogy egy önnél jóval idősebb embert, régi parlamenti múlttal megáldott bizottsági elnököt egyébként illetlenül lekiabál a bizottsági üléseken, és közbe szokott kiabálni.

Tisztelettel csak ennyit szerettem volna mondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Révész Máriusz, ha ehhez kíván hozzászólni.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): A vita érdemi részéhez kívánok, és a tartózkodásomat szeretném megerősíteni és megkülönböztetni, Tamás, azt a két ügyet, amit Balog Zoltánnál felhoztál, és amiről most szavaztunk.

Az a nagy különbség, hogy amikor ezeket az ügyeket Balog Zoltán napirendre vette, akkor bizonyos tények már rendelkezésre álltak. Például előzetesbe helyezték az embereket, néhány nap múlva tömegesen felmentették őket, és ekkor már fel lehetett tenni azt a kérdést, hogy 141 esetben előzetesbe helyezték őket, 137 esetben felmentették őket, folyamatosan voltak olyan tények, amelyekről tudtunk vitatkozni, és azt gondolom, hogy emberi jogi bizottsági kérdések is voltak.

Budaházy György esetében egyébként azt kell mondanom, hogy most mintha egy hitvita menne. Az egyik oldalról az az érv, hogy Budaházy György egy terrorista, te azt mondod, adataid vannak, egyébként a bíróság ezt semmivel nem tudja alátámasztani, ez egy galád koncepciós per. Én itt ülök, és az emberi jogi bizottság ülésén ezt a vitát sehogyan sem tudom előrevinni, mert nem ismerem az anyagokat, nem olvastam el a 15 ezer oldalt, és ebből az anyagból az ég egy világon semmilyen irányba nem tudok elindulni, nem látom, hová menne az ügy. Ugyanez a helyzet, Nyakó képviselőtársam is beterjesztette: a sajtóból értesültünk egy történésről, ami egyébként az igazságügy előtt van, tehát elindult, az ügyészség vizsgálódik, nyomozás van folyamatban.

Ebben a pillanatban mit tudnék mondani? Elhangzott egy dolog, egyébként valószínűleg úgy van, de te is azt mondod, kérjük, hogy az igazságszolgáltatás végezze a dolgát, és az igazságszolgáltatás végzi a teendőit.

Szerintem ennek a felvetésnek talán akkor lett volna jogosultsága, ha van egy ilyen, az újságírók bejelentik, és mondjuk az ügyészség vagy a rendőrség nyomozni kezd, tehát minden a megfelelő szakban van. Arról emberi bizottsági határozatokat hozni, hogy a rendőrség és az ügyészség nyomozzon ebben az ügyben, megint felesleges. Nem látom azt, hogy elég információnk lenne, és értelme lenne bármelyik ügyben politikai nyilatkozatokat tenni, mert azt sem tudom pontosan, hogy mi történt a Magyar Szigeten. Egyébként pedig valószínűleg olyan dolgok, amelyekkel oly módon nem tudok azonosulni, de én, mint képviselő, egyet tudok tenni: azt mondani, hogy az ügyészség nyomozzon, tegye meg a szükséges lépéseket; ha nem nyomoz, akkor az emberi jogi bizottság szól, de ezen túlvagyunk.

A másik ügyben megint csak nem tudok mit mondani, elmondtam, hogy miért. Ilyen információm is van és olyan is, csinállok egy nagy hitvitát, azt fogják mondani az egyik oldalon, hogy terrorista, a másik oldalon azt, hogy koncepciós eljárás, mi meg itt ülünk, megy a vita, és fél óra múlva feltesszük a kezünket, hogy jó, akkor zárjuk le az egész vitát. Ezért tartózkodtam. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nyakó István!

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Én tényleg egy másik témában szólok. Szintén az újságban olvastam, a sajtóban láttam, hogy Hoffmann Rózsa államtitkár asszony különböző javaslatokon gondolkodik, a közoktatási törvény módosításán vagy egy teljesen újon. Van egy-két dolog, ami talán a bizottság hatáskörébe is tartozik. Azt olvastam, hogy csak azok alapíthatnak majd iskolát, azok az egyházak vehetnek át az államtól különböző intézményeket, amelyek például már 1985-ben is működtek, illetve 50 ezres létszámhoz köti, az egyháznak 50 ezer hívőjének kell lennie, hogy tulajdonképpen belépjen az állam segítő szolgáltatásként.

Én nem adok az ilyen pletykákra, tényleg nem akarok ezzel foglalkozni. Önmagában azzal kívánnék foglalkozni, hogyha vannak ilyen elképzelések, megkérem az elnök urat, tájékozzódjon az államtitkár asszonynál, érinti-e adott esetben majd az egyháztörvényt az az új gondolkodás, új gondolatsor, amit Hoffmann Rózsa megálmodott, és ha van valami érdemleges, akkor szeretnék majd erről tájékoztatást kérni. Semmi több, tehát ennyi.

ELNÖK: Nyakó képviselő úrnak annyit szeretnék válaszként mondani, hogy az interneten megtalálja a kormány jogalkotási tervét. Az egyházakról szóló törvény valamikor novemberben lesz lehetséges, az oktatási törvény kicsit korábbi. Nyilvánvaló, hogy az interneten keresztül tájékozódhat. A különböző sajtótermékekben teljesen fölösleges nézelődni, mert a tájékoztatást kevésbé szolgálják. Nem akarom most megnevezni, mert ez nem a reklám helye, ez attól függ, melyik lapot nem veszem a kezembe, vagy melyik lap az, amelyiket a kezembe veszem, és lehet, hogy teljesen ellentétes információt kapok.

A kiszivárogtatások, remélem, erre a kormányra nem lesznek jellemzők. Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Gaudi-Nagy Tamás!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Ígérem, ezt az utolsó felszólalásnak szánom, nem szeretném hosszúra nyújtani az időt.

Egyrészt Kubatov képviselőtársam felszólalásával kapcsolatban kissé meglepődtem ezen, hogy nem tudom, milyen problémákat lát a felszólalásomban. Ha adott esetben azt érzi rajtam, hogy aggódom amiatt, mert nem biztos, hogy szót kapok, vagy nem akkor kapok szót, amikor annak elvileg levezetéstechnikai szempontból és eljárásjogilag is indokoltsága lenne, ez nem biztos, hogy az én hibám, de most inkább ne ezt firtassuk.

Egyébként semmilyen módon nem kívántam az elnök urat megbántani. Ha úgy érzi, hogy megbántottam, akkor ezért elnézést kérek, de ettől még az ügyet képviselem, és jogvédőként képviselni is fogom. Nem vitatom el Kubatov Gábor képviselőtársam szaktudását az előadott szakmájában, a politikában, de a jogvédők már csak ilyenek, tehát mi – hogyan is mondjam – nem vagyunk hűvös bürokrata, akik üldögélünk, és továbblapozunk bizonyos javaslatokon, kipipáljuk, majd hazamegyünk.

Viszont Révész Máriausz képviselőtársamhoz szeretnék kapcsolódni, illetve kicsit vitatkozni vele, hogy én itt hitvitát szeretnék kezdeményezni. Ezek a bizonyos Balog Zoltán-féle ellenzéki elnökként kezdeményezett viták egészen konkrét eseményekhez kapcsolódtak, mondjuk a 2009. március 15-i tüntetéssel kapcsolatos rendkívüli bizottsági ülés tényleg példaértékű módon lehetőséget biztosított arra, hogy az érintett jogvédő szervezetek is elmondják az álláspontjukat, hogy bizony, elég botránys intézkedéssorozat volt a rendőrség részéről. Akkor is tudtuk ezt, voltak felvételek. Szintén nem volt bebizonyítva, hogy ott jogsértés történt, de nyilvánvalóan látszódt, hogy valami rendkívüli jogsértés történt, vagy legalább is arra utaló jelek vannak. *(Révész Máriausz közbeszólására:)* Világos, én szeretném meggyőzni Révész képviselőtársamat, van rá alkalmad. A múltkor talán nem voltál a hódmezővásárhelyi „szégyenfal” kapcsolatos bizottsági ülésen, mert akkor kiosztottam a képviselőtársaknak egy DVD-t, ami tartalmazza a rendőri intézkedéseket, ahol nehéz a jogszerűség látszatát is megtalálni, hogy egy békés, bejelentett tüntetésre úgy hatolt be a rendőrség, hogy arra semmiféle törvényi, jogszabályi felhatalmazása nem volt. Ez az egyik.

A másik: a Budaházy-ügyben pedig pont ezt a két dimenziót emelném ki. Úgy gondolom, az emberi jogi bizottságnak foglalkoznia kell azzal a kérdéssel, hogy az előzetes letartóztatás intézménye és egyáltalán a büntetőeljárások folyamata Magyarországon egyszerűen elképesztő módon terhelt a mindennapok jogsértéseivel. Itt nem kifejezetten arra utalok, hogy ennek az ügynek minden eleme politikailag vezényelt és motivált, hanem reflexszerűek. Az ügyészségek, a rendőrség, a BV a napi gyakorlatában a joggal való visszaélés és a védekezéshez fűződő jog, a tisztességes eljárás elve sérül, itt rendszeresen visszatér, amit az emberi jogi bizottság nem hagyhat szó nélkül. Nyilván az elnök úr már fogalmazza magában azokat a mondatokat, hogy ezzel majd forduljak az alkotmányügyi és igazságügyi bizottsághoz. Ott is meg fogom tenni, de ennek itt is tere lenne. Tehát szakmai vitát kellene erről folytatni, ha úgy tetszik, szakmapolitikai vitát, hiszen ebből kiszülhet még egyfajta szabályozási kényszer is.

Már most is jelzem, hogy például olyan súlyos hibákat, hiányosságokat, alkotmányossági vákuumokat látok a büntetőeljárás törvényben, a szabálysértési törvényben, hogy e miatt biztosan kezdeményezni fogom ezen jogszabályok módosítását, de a büntetés-végrehajtási szabályokat is. Egy 1979-es törvényerejű rendelet szabályozza a büntetés-végrehajtás szabályait Magyarországon. Azt hiszem, ehhez nem kell további kommentárt fűznöm. Mindenesetre bízom abban, mindenki el tud vonatkoztatni attól, hogy most melyik frakcióban ül. Ez a téma egyáltalán nem pártügy, ez emberi jogi ügy, ez bárkit, bármikor érinthet, elegáns nyakkendő urakat vagy kevésbé elegánsnak tűnő, magukat forradalmárnak

tartó vagy ilyen típusú embereket, egy a lényeg: szerintem az emberi jogi bizottság nem tűrheti el azt, hogy a joggal való visszaélést és önkényes jogalkalmazást gyakoroljanak a hatóságok. Én ennek szellemében megint néhány DVD-t kiosztanék.

Nem akarom az elnök úr tekintélyét sérteni, ezért megkérdezem: ezt az ülés keretén belül megtehetem-e, vagy utána tegyem meg? Sajnos, már csak három példány maradt, a többit pótolni fogom, abban a reményben, hogy ez majd valamilyen módon folytatható. Ezen a Budaházy György és társaival szembeni eljárást összefoglaló dokumentumfilmek, illetve hangfelvételek találhatók. Velük szemben az eljárás tulajdonképpen egyfajta előrehozott tüntetés, és ebben azért nagyon sok hasonlóság van azzal, amit Máriusz mondott, ezért nem tudnám megszakítani a rossz helyen, rossz időben lévő fiatalokkal szembeni önkényes eljárásokat, tehát ugyanaz a logika. Őt is azért vonják ki a forgalomból, mert egyfajta előrehozott tüntetést kívánnak vele szemben alkalmazni, és ezt a szempontot kérem megfontolni.

Folytatni fogom ezt a napirendi indítványomat mindaddig, amíg meghallgatásra nem talál. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Csak annyiban reagálnék rá, hogy szeretném képviselőtársamat tájékoztatni, valószínűleg hiányzott azokról az ülésekről, amikor megalakult az emberi jogi bizottság ellenőrzési albizottsága. Az ellenőrzési albizottság feladata, hogy egyes törvények hatályosulását, tehát a joggyakorlatot egy adott jogterületen tanulmányozza, illetve javaslatot tegyen. Tehát, amiről ön beszél, az létező intézmény, a Házzsabály szerint létező intézmény, csak néha kicsit olvasni kell a Házzsabályt.

Másrészt, ha eltérünk a hitvitától, teljesen világos, hogy az erőszakszervezet erőszakot alkalmaz, mégpedig törvényes keretek között. A vita nem az, hogy erőszakot alkalmaz, ez a dolga, hanem az, hogy törvényes keretek között semmiféle olyan érv nem hangzott el egyik ügyben sem, amikor a törvényes kereteket bármiben túllépte volna. Erőszakot alkalmaz az erőszakszervezet, ha az a rendőrségi törvénynek megfelel. Ha nem felel meg a rendőrségi törvénynek, ön mondta, eljárást indított több fórumon. Ha több fórumon eljárást indított, akkor várjuk meg azoknak a fórumoknak a döntését, hogy ez egy szubjektív állítás-e, vagy objektív tényként kezelhető.

Azt gondolom, a Házzsabály ezért rendelkezik úgy, hogy ilyen kérdésekben vita nélkül határozzunk.

(Jelzésre:) Nyakó István következik.

NYAKÓ ISTVN (MSZP): Köszönöm szépen a szót. Távoll álljon tőlem, hogy Gaudi-Nagy képviselő úrnak tanácsot adjak vagy kioktassam, ez végképp nem áll szándékomban. Abban semmi problémát nem látok, hogyha adott esetben az előzetes fogva tartás intézményével kapcsolatban az emberi jogi bizottság az egyik ülésén egy napirendi pontként foglalkozik vele. Ha adott esetben nincs ott egy személy neve, akkor nem érheti az a vád a képviselő urat, hogy éppenséggel az ő érdekében jár el, hanem akkor nagy általánosságban foglalkozunk ezzel.

Lehet, hogy adott esetben az intézménnyel problémák vannak, ezt nem vitatom, magam is hallok ezt, de szerintem akkor így meg kell tenni, próbálkozzunk vele.

ELNÖK: Bocsánat, annyit még megjegyzek: ha a magyar börtönviszonyokról szóló európai jelentést áttanulmányozzuk, gondolom, abban is van ilyen. Pontosan ezért van az ellenőrzési albizottság, hogy az egyes jogterületek hatályosulásánál felhívja a törvényalkotó figyelmét, hogy milyen intézkedéseket, illetőleg milyen törvénymódosításokat szükséges megtenni.

Ez az albizottság megalakult. Ha ez az albizottság egyes területeket vizsgál, erre akár a szakértői keretből is biztosítunk pénzt. Ha ez az albizottság ilyen jelentést tesz az emberi jogi bizottság elé, akkor nyilván akár törvénymódosítási lehetőséggel is élhet, ez teljesen világos. Az emberi jogok területe ráadásul egy olyan terület, hogy szerintem az az ország, amelyik megelégszik a dolgok jelenlegi állásával, nagy tévedésben van, és ez minden országra érvényes. Tehát soha nincs olyan jogi helyzet, amelynél nincs kívánatosabb, megnyugtatóbb és jobb helyzet. Köszönöm szépen.

(Jelzésre:) Gaudi-Nagy Tamás képviselő úré a szó.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Én máris megszegem az ígéretemet.

Nem szoltam volna, nem szerettem volna ezt folytatni, azonban tényleg nagyon sajnálom, hogy az elnök úr nem fedezett fel egyetlenegy olyan elemet sem az általam előadott két ügygel kapcsolatban, amelyek a törvényes keretet messze meghaladó megsértését jelentették, de ezt most nem ismételném meg. Például a házkutatások Budaházy és társai esetében döntő többségükben törvényes garanciák nélkül folytak le, nem készült jegyzőkönyv, nem volt hatósági tanú, nem jártak el a bizonyítékok, bűnjelek kezelésénél úgy, ahogyan azt a törvény előírja, sőt, most már egészen biztosan tudjuk, vannak olyan, arra utaló elemek, hogy egyes számítógépekre úgy kerültek anyagok, hogy azok nem kerülhettek volna oda és a többi, bizonyítékmanipulációra utaló jeleket is felfedezni vélünk, tehát ezek itt elég komoly dolgok.

Még egyszer mondom: nyilván nem azt várom egy ilyen bizottsági üléstől, hogy most itt oldjuk meg, hozzunk egy felmentő ítéletet Budaházy György és társai ügyében, ez teljesen naivság volna, azonban az ebből kisugárzó tapasztalatokat ebből mindenképpen próbáljuk leszűrni, és azt is köszönettel veszem, hogy természetesen ezeket a bizonyos ellenőrző albizottság keretében nagyon szépen tovább lehet és kell vinni.

Én továbbra sem tudom elfogadni azt, hogy az emberi jogi bizottság, mint bizottság, homokba dugja a fejét, ha jól érzékelem, mert ebből az következik, hogy ezek szerint ettől kezdve egyetlenegy nagy nyilvánosságot kiváltó, nagy közérdeklődésre számot tartó és jelentős jogsértési szintet elérő emberi jogi ügygel sem kíván a jövőben foglalkozni. Ezt így kell érteni? Szeretném, ha az elnöki úr azért válaszolna, és ennek okán adna egy nemleges választ, mert akkor az emberi jogi bizottság egyik legjelentősebb értelme tényleg zárójelbe tevődik.

Visszaulva a 2010 előtti emberi jogi bizottsági munkára, kifejezetten progresszív, jogvédő hatású munkát fejtett ki a Balog Zoltán vezette bizottság, nyilván nem mindenben, mert túlzás mindenben egyetérteni, de legalább napirendre emelte ezeket az ügyeket és tárgyalták. Azt gondolom, ezzel már sokat tett, hiszen ezek a jogsértések szőnyeg alá söpört állapotban vannak, és az a mi felelősségünk, hogy beszéljünk ezekről az ügyekről, levonjuk belőlük a jogalkotási tapasztalatokat, és a jogalkalmazás okuljon belőle, a társadalom jogtudata is fejlődjön.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

(Jelzésre:) Lendvai Ildikó!

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Más téma, nem kapcsolódik ehhez.

ELNÖK: Ne baj, parancsoljon!

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen. Ez csak egy előrejelzés, talán nem is igényel vitát, ha a kollégák kapcsolódnak egy másik helyzethez.

Az előrejelzésnek az az oka, egy olyan témát szeretnék felvetni, ami benyomásom szerint ki fog lógni az ellenőrzési albizottság hatásköréből, noha ott lehetséges a hivatalszerű folytatása annak, amit felvetnek. Talán a jelen lévő képviselők emlékeznek arra, hogy a szabálysértési törvény azonnali tárgyalása idején már egy rövid napirendi vita keretében itt felmerült köztünk a törvény által lehetővé tett elzárás, hogy ez a jövőben augusztus 1-jétől hatályba lépjen a fiatalok esetében is. Akkor a törvénynek nem volt kijelölt bizottsága, így azután erről a törvényhozási menetbe illeszkedően nem tárgyaltunk.

Azóta azonban beköszöntött augusztus 1-je, és, ha nem is a bírósági gyakorlatban – legalább is erről nincs tudomásom –, de az őrizetbe vételek tekintetében mintha okozott volna vitatható helyzetet; a három 15 éves kislány őrizetbe vételére gondolok.

Önmagában nézzük meg, hogy a szabálysértések ilyen típusú büntetésének a fiatalokra való kiterjesztése mivel jár, de eddig tisztán az ellenőrzési albizottság dolga, ott nyilván fel is vetjük.

Ennek kapcsán az volna a közös gondolkodást kérő javaslatom, hogy kellő időben érdemes volna talán a főbizottság ülésére is kitűzni, nem egyszerűen a szabálysértési törvény érvényesülését, hanem a törvénnyel ütköző gyermek- és fiatalok kapcsán általában követett eljárás módokat. Itt azért a jelzett elzáráson túl sok minden – a közvetítők szerepe, a sértett munkára való kötelezése –, sokkal szélesebb kör is fel szokott merülni vagy a javaslatok szintjén, vagy itt-ott a gyakorlatban nemcsak a gyermekvédelem, hanem a büntetőjog problémáját érintően is.

Tehát nem most kérek választ, inkább csak jelezném, hogy a probléma egy részét tudjuk kezelni, hogy megnézzük a törvény érvényesülését az ellenőrzési albizottságban is, de szerintem ez van akkora kérdés, mert az egyezményeket érinti, hogy az albizottság után esetleg a főbizottság is beszéljen róla, de önmagában az egész, ami azért nemcsak a szabálysértési törvény módosításával kezdődött, talán megérne egy misét a gyermekjogok és a fiatalok jogai tekintetében egy főbizottsági ülésen is. Csak ennyit szerettem volna előre jelezni. Köszönöm szépen.

Elnöki zárszó

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tulajdonképpen egyetérték azzal, hogy egy sokkal szélesebb körű társadalmi problémáról van szó, ami túlmutat a gyermekek jogain is, egyáltalán a gyermekek helyzetéről, elfogadottságáról, a családbarát Magyarországról, arról, hogy egyáltalán milyen esélyük van azoknak a gyerekeknek, akik nem családban nevelkednek. Ez nyilván a szociális bizottságot érinti, de ezt egy olyan társadalmi problémának tartom, ami bizony a hatását tekintve nagyon szomorú képet ad. Mindettől függetlenül, hogy egy kicsit költői legyek, Mécs László versével tudok rá válaszolni, amelynek a mottója mindig az, hogy a fiúkért valaki felelős. Azt gondolom, ebben egyet tudunk érteni. Azt, hogy ennek milyen emberi jogi vetülete van, nem lehet elkülönülten tárgyalni azoktól az általános társadalmi feszültségektől, amelyek léteznek ezen a területen. Itt nemcsak Magyarország demográfiai helyzetét szeretném kiemelni, hanem azt, hogy a megszületett gyermekek sincsenek igazán elfogadva.

Mi annak a következménye, hogy a családokat szétverjük? Mi annak a következménye, hogy apa és anya nélkül nevelkednek fel gyermekek? Úgyhogy egyetérték, ezt én is nagyon súlyos társadalmi problémának tekintem. Ennek persze egyik vetülete az, hogy esetleg mennyire növekszik a gyermekkori bűnelkövetők száma Magyarországon, ez is egy lényeges kérdés. Lehet kritizálni, lehet feltenni kérdéseket, de zárójelben megjegyzem, az ENSZ-egyezményt Magyarország úgy fogadta el, hogy csak bizonyos pontokat fogadott el, tehát az a kijelentés, hogy ez abba ütköző volna, önmagában túl általános, nem hiszem, hogy egyetértenék ezzel a szakmai kérdéssel, de azt gondolom, általánosságban ezzel a kérdéssel jól előkészítve előbb-utóbb érdemes foglalkozni.

Köszönöm szépen. Amennyiben más nincs, köszönöm szépen a részvételt és a munkát, mai bizottsági ülésünket berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 15 óra 23 perc)

Dr. Lukács Tamás
a bizottság elnöke